

Motion till riksdagen 2025/26:3506

av Emma Nohrén m.fl. (MP)

Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Omfattande satsningar på starka ekosystem

Tabell 1 Anslagsförslag 2026 för utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Naturvårdsverket	787 432	33 000
1:2 Miljöövervakning m.m.	407 714	162 000
1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 803 335	1 143 000
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	813 818	751 000
1:5 Miljöforskning	93 825	26 000
1:6 Kemikalieinspektionen	340 325	32 000
1:7 Avgifter till internationella organisationer	329 431	±0
1:8 Åtgärder för minskade kväveutsläpp till luft i jordbrukssektorn	100 000	±0
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	336 986	±0
1:10 Klimatanpassning	89 500	±0
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 388 565	761 000
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	163 450	±0
1:13 Internationellt miljösamarbete	57 400	7 000
1:14 Skydd av värdefull natur	1 185 500	3 814 000
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	373 373	150 000
1:16 Klimatinvesteringar	4 490 000	2 500 000
1:17 Klimatpremier	2 703 000	500 000

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:18 Industriklivet	653 000	3 000 000
1:19 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	115 000	70 000
1:20 Driftstöd för bio-CCS	1 714 000	±0
1:21 Åtgärder inom ramen för den sociala klimatfonden	400 000	1 000 000
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	139 279	±0
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 140 408	±0
99:1 Differentierad elbilsbonus	±0	1 200 000
99:2 Klimatsäkring mot ras, skred, erosion och översvämning i nationella riskområden Mälardalen-Stockholm, Skåne-Hallandskusten, Norra Vänerområdet, Mellersta Norrlandskusten samt Blekinge-Kalmarkusten	±0	50 000
99:3 Bonus för att konvertera en fossilbil till el- eller biogasdrift	±0	200 000
99:4 Transportpeng	±0	4 050 000
99:5 Storskaliga klimatanpassningsåtgärder	±0	3 000 000
99:6 Återvinningsklivet	±0	1 000 000
99:7 Havs- och vattenmiljöforskning	±0	50 000
99:8 Klimatavtal för skogsägare	±0	1 404 000
99:9 Restaureringsmiljard	±0	1 000 000
Summa	19 625 341	25 903 000

Den globala krisen för världens ekosystem är tydlig också i Sverige; utvecklingen är starkt negativ för många arter, naturtyper och ekosystem. Orsakerna är främst förstörda livsmiljöer, exploatering, klimatförändringar, invasiva arter och miljöföroreningar.

Sverige har genom det globala naturavtalet inom FN, Kunming–Montreal-avtalet, skrivit under på att vända förlusten av biologisk mångfald till år 2030. Miljöpartiet vill göra omfattande satsningar för att skapa mer motståndskraftiga ekosystem, stärka den biologiska mångfalden, säkra att Sverige når de nationella målen och bidra till målen internationellt.

Skydd av djur och natur

För att vända artkrisen i skogen, säkra fungerande och motståndskraftiga ekosystem och nå miljömålen krävs omfattande satsningar på att bevara och återskapa värdefulla naturområden för framtiden. I dagsläget är över tusen skogslevande arter hotade, och ett omfattande problem är bristen på större sammanhängande områden med höga naturvärden, som är ett krav för många arter. Avverkningstakten av värdefulla naturskogar är mycket hög, enligt myndigheternas utvärderingar. Det handlar nu om att säkra bevarandet av de sista ur- och naturskogarna, inklusive det sammanhängande bälte av fjällnaturskogar som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara, liksom annan värdefull natur över hela landet.

På anslag 1:14 vill Miljöpartiet därför satsa 3,8 miljarder kronor mer än regeringen 2026, för att nå upp till en total anslagsnivå på 5 miljarder kronor per år. Totalt över tre

år satsar vi ca 12,2 miljarder kronor mer än regeringen på anslag 1:14 inom utgiftsområde 20.

Även på utgiftsområde 23 finns medel för ersättningar till markägare för skydd av värdefull natur, vilka vi redogör för i kommittémotionen för detta område. För helhetsbilden kan även i denna motion nämnas att Miljöpartiet totalt, över båda utgiftsområden, vill satsa 5 miljarder kronor på skydd av natur 2026, och 5,4 miljarder för 2027 respektive 2028, över regeringens nivå.

Åtgärder för värdefull natur, hotade arter och naturtyper

Även pengarna för finansiering av arbetet med skötsel, stärkt biologisk mångfald och olika åtgärder för värdefull natur behöver öka. Efter att regeringen skurit ned på anslaget under hela mandatperioden finns även en omfattande åtgärdsskuld som måste åtgärdas. Det behövs exempelvis ett förstärkt arbete med kunskapsuppbyggnad kring statusen för den biologiska mångfalden och kunskapsuppbyggnad om hot och status för arter och habitat, planering av grön infrastruktur och riskanalyser. Det behövs också omfattande insatser för skötsel av redan skyddade områden. I många områden hotas naturvärden av igenväxning och av att hävden upphört. Det gäller exempelvis många gräsmarker. Det handlar också om fortsatta insatser mot invasiva arter och för hotade arter, som pollinatörer, och andra satsningar på att stärka den biologiska mångfalden.

Anslag 1:3 är mycket viktigt för att uppfylla EU:s naturvårdsdirektiv, och EU:s strategi för biologisk mångfald.

Miljöpartiet vill genomföra en omfattande satsning på åtgärder för värdefull natur, anslag 1:3, med totalt 1,2 miljarder kronor mer än regeringen 2026, 1,4 miljarder kronor 2027 och 1,8 miljarder kronor 2028. Inom ramen för denna nivåhöjning vill vi göra en specifik satsning på hotade arter och naturtyper på 629 miljoner kronor år 2026, vilket också möjliggör förstärkningar på arbetet med bland annat skötsel av skyddad natur, planering av grön infrastruktur och lokala naturvårdssatsningar (LONA).

En miljard för restaurering av naturen

EU:s nya restaureringslag har trätt i kraft, och ska nu implementeras i Sverige. Lagstiftningen är ett av EU:s viktigaste verktyg för att säkerställa att medlemsländerna uppfyller det globala naturavtalet, Kunming–Montreal-avtalet, inom ramen för FN:s konvention för biologisk mångfald, som är det viktigaste verktyget på global nivå för att stoppa den dramatiska förlusten av arter och fungerande ekosystem. Lagen syftar till att återställa ekosystem och livsmiljöer för arter som annars riskerar att försvinna eller dö ut, och innebär bland annat att 20 procent av EU:s land och hav ska restaureras till 2030.

Det kommer att krävas mycket omfattande satsningar på restaurering av förstörd natur. Miljöpartiet vill därför satsa sammanlagt 1 miljard på att genomföra restaureringslagen. Satsningen läggs på det nya anslaget 99:9 och ska fördelas på samtliga ansvariga myndigheter, för att möjliggöra organisering, planering, kunskapsuppbyggande, samordning och inte minst arbete med det praktiska genomförandet av restaureringsåtgärder.

För att snabbt inleda arbetet med att exempelvis ta fram utökade kunskapsunderlag om arter och livsmiljöer, kartering av naturmiljöer, grön infrastruktur och konnektivitet,

åtgärdssamordning, it-utveckling med mera vill vi därutöver lägga 65 miljoner kronor på anslag 1:3, samt 25 miljoner kronor för att samtliga länsstyrelser ska kunna inrätta en långsiktig organisation med åtgärdssamordnare för restaurering, på samma anslag. Att stärka lokala och regionala organisationer som kan bidra till genomförandet av förordningen kommer att vara en mycket viktig komponent i arbetet.

Ytterligare åtgärder för akvatisk restaurering redogörs för i avsnittet Förstärkt arbete med akvatiska ekosystem, områdesskydd och restaurering, i denna motion.

Förstärkning av myndigheterna för att möjliggöra omställningen

Det är fortsatt mycket viktigt att grundfinansieringen av våra miljövårdande myndigheter säkras och att denna också tillåts att öka för att finansiera nödvändiga satsningar. I den förstärkning av budgetutrymmet för natur och miljö, utgiftsområde 20, som Miljöpartiet vill göra ingår nivåhöjningar på samtliga myndigheter.

Miljöpartiet satsar 63 miljoner på Naturvårdsverkets förvaltningsanslag för att möjliggöra en generell ambitionshöjning av myndighetens arbete och möta upp de omfattande satsningar vi gör på de olika sakanslagen. Vi avvisar regeringens öronmärkta satsning på effektiva miljötillstånd för ny kärnkraft och vår motivering återfinns i motionen Utgiftsområde 21 Energi. Vidare satsar vi fem miljoner kronor på anslaget för att utreda införandet av ett bonus malus-system för skogsbruket, som närmare beskrivs under utgiftsområde 23.

På Havs- och vattenmyndigheten satsar vi 150 miljoner kronor per år på förvaltningsanslaget 1:15 på utgiftsområde 20, för att möta upp den generella nivåhöjning av myndighetens arbete som vår satsning på en havsmiljard, som beskrivs längre ned, innebär.

Övriga myndigheter redogörs för under respektive avsnitt nedan.

Inför möjligheten att teckna klimatavtal i skogen

För att maximera både kolinlagring och andelen virke lämpligt för långlivade produkter är det helt centralt att skogarna får växa sig äldre och inte avverkas för tidigt. I dag görs allt fler avverkningsplaner innan skogen uppnått den rekommenderade slutavverkningsåldern. Samtidigt blir forskningen allt mer samstämmig: att minska avverkningsnivåerna är ett av de överlägset snabbaste sätten att minska halten koldioxid i atmosfären.

För att bidra till ökad kolinlagring och motverka att skogarna huggs ner långt innan både det ekonomiska värdet och kolinlagringen maximeras, vill vi införa möjligheten att teckna så kallade klimatavtal i skogen. Det innebär att skogsägare ska kunna få ersättning för mängden koldioxid som lagras in, mot villkoret att skogen inte avverkas förrän en bra bit över den rekommenderade avverkningsåldern. En variant på förslaget har utretts av Miljömålsberedningen och måste införas i närtid. Vid justerade avtalstider på upp till 40 år, samt dubbla arealer som ingår i ett program för klimatavtal, har riksdagens utredningstjänst beräknat kostnaden för staten till 1,4 miljarder kronor för 2026.

Miljöpartiet vill införa en satsning på klimatavtal i skogen, och budgeterar 1,4 miljarder kronor för ändamålet år 2026. Utgiften läggs på anslag 99:8, utgiftsområde 20.

Återvätning av dikade torvmarker – en nyckelåtgärd för både klimat och miljö

Våtmarker som dikats ut läcker stora mängder växthusgaser, men dessa läckage kan stoppas genom att marken återväts. Återvätning har också många positiva effekter för djur och växter. Den biologiska mångfalden stärks, näringstillförseln och övergödningen i sjöar, vattendrag och hav kan minska och den vattenhållande förmågan i landskapet stärks, vilket bidrar till ökad klimatanpassning.

Miljöpartiet föreslår en omfattande satsning på återvätning av utdikade våtmarker. Under kommande mandatperioder måste Sverige öka kolinlagringen i landskapet markant, bland annat till följd av kraven i EU:s klimatlag. Vi satsar 200 miljoner kronor över regeringens nivå, inom ramen för anslag 1:3, för återvätning av våtmarker, inklusive nedlagd jordbruksmark, för 2026.

Biologisk mångfald i odlingslandskapet

Naturbetesmarkerna är oerhört artrika, men närmare hälften av de hotade arterna är knutna till dessa marker. Skötsel av ängs- och betesmarker och slåtterängar har därför en nyckelroll för att nå miljömålen för kulturlandskapet.

Miljöpartiet föreslår en särskild satsning om 80 miljoner kronor för restaurering och skötsel, på det nationella ersättningsprogrammet för ängs- och betesmarker. Satsningen ska riktas till markägare och brukare, och tillförs anslag 1:3.

Kopplat till denna satsning vill vi även satsa 30 miljoner kronor på rådgivning för stärkt biologisk mångfald, för 2026. Inom ramen för vår totala satsning på anslag 1:3, satsar vi därmed 375 miljoner över tre år på stärkt biologisk mångfald i odlingslandskapet.

För löpande hävd av naturbetesmarker föreslår vi ett system med full kostnads- täckning, som finansieras på anslag 1:12, utgiftsområde 23, och beskrivs närmare i kommittémotionen för detta utgiftsområde.

Förstärkt viltförvaltning

Viltförvaltningen behöver förstärkas på flera sätt. Det behövs en särskild satsning på arbete för förbättrad samexistens mellan lokalbefolkning och rovdjur på lokal och regional nivå, förbättrad myndighetsrådgivning, inventeringssystem och genetiskt viktiga vargindivider, samt DNA-baserade förvaltningsverktyg.

Miljöpartiet vill satsa 40 miljoner kronor för dessa ändamål, på anslag 1:3, för 2026. Det behövs även en ökad satsning på ersättningar för förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp, som exempelvis rovdjursstängsel. Vår satsning på detta område beskrivs närmare i kommittémotionen för utgiftsområde 23. Även vår satsning på förebyggande av rovdjursskador inom rennäringen beskrivs i kommittémotionen för utgiftsområde 23.

Över båda utgiftsområdena satsar vi totalt 80 miljoner kronor på förstärkningar av viltförvaltningen under 2026, men vi avvisar samtliga av regeringens satsningar på implementering av det nya referensvärdet för varg.

Permanent satsning mot invasiva arter

Invasiva arter blir ett allt mer påtagligt problem. Arbetet har dessutom tyvärr tappat fart på grund av regeringens neddragningar de senaste åren.

Miljöpartiet vill förstärka arbetet med invasiva arter inom ramen för anslag 1:3, där vi vill införa en permanent satsning, om 55 miljoner kronor för 2026, och tillmötesgår därmed Naturvårdsverkets bedömning av budgetbehoven de närmaste åren, vilket regeringen är långt ifrån att göra.

Även på anslag 1:11 genomför vi en satsning på förstärkt biologisk mångfald inklusive arbete mot invasiva arter, om 20 miljoner kronor per år, vilket tillmötesgår Havs- och vattenmyndighetens bedömning av behovet av budgetmedel, och är dubbelt så stor som regeringens tilldelning, som därmed är långt ifrån tillräcklig.

Förstärkt arbete med nationalparker, friluftsliv och tätortsnära natur

Nationalparker utgör ett mycket starkt naturskydd för framtida generationer och har även positiva effekter på landsbygdsutveckling och arbetstillfällen.

Vi vill förstärka arbetet med nationalparker inklusive arbete med friluftsliv och allemansrätt med 73 miljoner kronor 2026, inom ramen för vår satsning på anslag 1:3.

Vi vill också öronmärka 30 miljoner kronor på tätortsnära natur, som är särskilt viktig för människors möjlighet till vardagsnära friluftsliv, inom ramen för anslag 1:2, utgiftsområde 23.

Stärkt miljöövervakning – ryggraden i svenskt miljöarbete

Miljöövervakningen är ryggraden i svenskt miljöarbete och behöver få tillräckliga resurser. Arbetet med långa tidsserier är centralt för att kunna förstå och följa tillståndet för exempelvis våra dricksvattentäkter, fisken i hav och sjöar, skogarna och andra ekosystem över hela landet. Det finns ett stort behov av förstärkning av anslaget för att möjliggöra exempelvis utökade satsningar på PFAS-screeningar och andra farliga ämnen, förbättrad klimatstatistik, förbättrad fågelövervakning och hälsorelaterad miljöövervakning. Övervakning av mark- och jordhälsa i skogsmark behöver initieras, liksom övervakning av miljögifter i akvatiska miljöer, enligt myndigheternas gemensamma förslag i den fördjupade utvärderingen av miljömålen. Även för pollinatörer och generell övervakning av genetisk mångfald, vilket krävs enligt FN:s Montrealavtal, är satsningar viktiga. Överlag finns även ett behov av utveckling av nya metoder och AI-teknik, och utveckling samt bättre förvaltning av miljödatasystemen, i enlighet med Miljömålsberedningens förslag i betänkandet Havet och människan (2020:83).

Tyvärr har regeringen drastiskt skurit ned på miljöövervakningen, vilket understryker behovet av satsningar.

Miljöpartiet satsar 162 miljoner kronor mer än regeringen 2026 på anslag 1:2, varav 78 miljoner kronor på den marina miljöövervakningen, vilket är i nivå med Havs- och vattenmyndighetens bedömning av budgetbehovet, och långt över regeringens tilldelning på 20 miljoner kronor, som alltså är långt ifrån tillräcklig.

Stärkt miljöforskning i takt med tiden

Även anslagen till miljöforskning bör ökas. En stark miljöforskning är grundläggande för ett träffsäkert, effektivt åtgärdsarbete.

Miljöpartiet anser att anslag 1:5 Miljöforskning behöver en höjning. Den nuvarande nivån har legat relativt stilla de senaste tio åren och räcker till ett fåtal parallella forskningsprojekt. En nivåhöjning skulle möjliggöra fler parallella projekt, och exempelvis kunna täcka viktiga områden som cirkulär ekonomi och spridning av miljögifter, där myndigheterna identifierat behov av mer forskning.

Miljöpartiet vill satsa 26 miljoner kronor på anslag 1:5 för 2026.

I likhet med Miljömålsberedningen anser vi att det behövs ett särskilt anslag för havs- och vattenmiljöforskning, för att tydliggöra detta specifika behov. På det nya anslaget 99:7 Havs- och vattenmiljöforskning vill vi därför satsa 50 miljoner kronor per år.

Internationellt miljö- och klimatsamarbete

Sverige har en oerhört viktig roll att spela i att driva på det internationella miljö- och klimatarbetet. Därför är också våra bilaterala miljösamarbeten viktiga. Det handlar delvis om samarbeten med andra länders regeringar, men även om att stärka individer, organisationer och företag som arbetar i sina nationella kontexter med att stärka sina länders klimatarbete. Många av dessa individer och organisationer lever under hot och får betala ett högt pris för sitt arbete; det är viktigt att Sverige fortsätter att stötta deras viktiga arbete.

För att både upprätthålla nuvarande nivå på arbetet, samt utöka samarbeten med ytterligare länder anser Miljöpartiet därför att anslag 1:13 Internationellt miljösamarbete ska höjas, och lägger 7 miljoner kronor mer än regeringen på anslaget för 2026.

Kraftsamling för levande hav och vatten

Utvecklingen i våra hav är oerhört allvarlig, och tillståndet för ekosystemen i både Östersjön och Västerhavet är på många sätt akut. Kommande mandatperiod är kritisk för att vända utvecklingen och återuppbygga ekosystemen, och därför behövs omfattande satsningar och en bestående ökning av finansieringen. Även miljöarbetet för vattendrag och sjöar behöver förstärkas, bland annat för att finansiera arbetet med moderna miljövillkor för vattenkraften.

Hav och klimat är två sidor av samma mynt. Ett friskt, levande hav är en förutsättning för kolinlagring och motståndskraft mot klimatförändringarna. Kopplingen mellan hav, klimatförändringar och havsförsurning behöver inkluderas i havsmiljöarbetet, och havsmiljöförvaltningen behöver få en större och tydligare roll i klimatarbetet. En ekosystembaserad förvaltningsmodell ska genomsyra allt havsmiljöarbete och hela havspolitik, inklusive fisket.

Regeringen lämnade 2024 över propositionen 2023/24:156 Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske, till riksdagen. Tyvärr innehöll propositionen endast en bråkdel av de förslag Miljömålsberedningen hade lagt fram inom ramen för betänkandet SOU 2020:83 Havet och människan. Regeringen valde exempelvis att inte gå vidare med förslaget om en havsmiljölag. Miljöpartiet anser att de

förslag från Miljömålsberedningen som inte redan tagits vidare på annat sätt bör läggas fram av regeringen. Exempelvis bör en havsmiljölag införas och vara utgångspunkt för havsmiljöarbetet. Likaså brådskar det att införa nya etappmål om skyddade områden. Sverige behöver snarast nå det nya målet om 30 procent skydd av både marina miljöer och sötvattensmiljöer, som Sverige förbundit sig att leva upp till genom FN:s nya globala naturavtal, som undertecknades i Montreal i december 2022.

Åtgärdstakten i vattenmiljöarbetet behöver öka, också för att Sverige ska nå vattendirektivets mål om god ekologisk och kemisk status. Att minska övergödningen är oerhört centralt, inte minst i havsmiljöarbetet. Det behövs också ett helhetsgrepp om sjöfartens påverkan på havsmiljön. Det saknas forskning och kunskap inom flera områden som är väsentliga för att vidta rätt åtgärder för att kunna nå miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård. Därför anser vi även, i likhet med Miljömålsberedningen, att ett nytt anslag för havsmiljöforskning bör införas i budgeten.

I denna budgetmotion har Miljöpartiet tagit höjd för ett genomförande av Miljömålsberedningens betänkande, samt en rad andra förslag till åtgärder som förts fram av forskare och myndigheter, för att öka åtgärdstakten i havsmiljöarbetet, påbörja och skala upp arbetet med restaurering och vända krisen för de marina ekosystemen. Dessa förslag redogör vi för i partimotionen 2024/25:3037 Kraftsamling för levande hav och vatten.

En havsmiljömiljard – långsiktig nivåhöjning av anslagen till havs- och vattenmiljöarbete

Miljöpartiet vill genomföra en omfattande och långsiktig höjning av Havs- och vattenmyndighetens anslag för havsmiljöarbetet, för ett förstärkt arbete med bland annat ovanstående områden. Budgetmässigt har havsmiljöarbetet länge varit nedprioriterat. Miljöpartiet anser att en högre ambitionsnivå i havsmiljöarbetet är nödvändig för att vända det kritiska tillståndet för våra havsmiljöer, och därmed är även en markant högre budgetnivå nödvändig.

Vi vill därför satsa drygt en miljard kronor mer än regeringen på havs- och vattenmiljöarbetet för år 2026, fördelat på 811 miljoner kronor på anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljön, 150 miljoner kronor på anslag 1:15 Havs- och vattenmyndigheten samt 78 miljoner kronor på anslag 1:2 Miljöövervakning, ap. 3 Havs- och vattenmyndigheten. Satsningarna inom ramen för havsmiljömiljarden beskrivs nedan. Totalt över tre år vill vi satsa ca 3,5 miljarder kronor mer än regeringen på dessa anslag.

Förstärkt arbete med akvatiska ekosystem, områdesskydd och restaurering

Områdesskydd är ett avgörande verktyg för att bevara starka ekosystem och stärka den biologiska mångfalden, även utanför de skyddade områdena, exempelvis genom skydd av uppväxtområden för fiskbestånd. Sverige behöver öka skyddet av hav och vatten för att leva upp till åtaganden inom FN och EU att skydda 30 procent av hav och vatten, arbetet behöver därmed intensifieras.

Miljöpartiet vill satsa 50 miljoner kronor på arbete med områdesskydd på anslag 1:11 för 2026, och tillmötesgår därmed Havs- och vattenmyndighetens bedömning av budgetbehovet.

För vidare implementering av vår partimotion och för att snabbt möjliggöra arbetet med akvatiska restaureringsåtgärder vill vi satsa 296 miljoner kronor 2026 på anslag 1:11.

Förstärkt arbete mot övergödning och lokalt havs- och vattenvårdsarbete

Övergödning utgör en starkt negativ press på ekosystemen i våra vatten, och det krävs ett långsiktigt åtgärdsarbete med hög ambitionsnivå för att ge effekt. Arbetet med lokala åtgärdsprogram mot övergödning måste förstärkas, på avrinningsområdesnivå, och åtgärder uppströms är en nyckel.

Miljöpartiet vill satsa 300 miljoner kronor per år på arbete mot övergödning, det vill säga 900 miljoner kronor över tre år, och tillmötesgår därmed myndighetens budgetäskande.

Lokala åtgärdssamordnare kan spela en avgörande roll för att initiera och katalysera havs- och vattenvårdsarbetet på avrinningsområdesnivå. Miljöpartiet vill därför genomföra en satsning på lokalt havs- och vattenvårdsarbete på 80 miljoner kronor för 2026.

Växla upp arbetet med att miljöanpassa vattenkraften

För att Sverige ska kunna uppnå EU:s vattendirektiv behöver arbetet med vattenåtgärder öka och skalas upp. Många åtgärder behöver genomföras varav miljöanpassningen av Sveriges befintliga vattenkraft är en viktig åtgärd. Det är därför av vikt att arbetet med Nationell plan för omprövning av vattenkraft, som antogs av regeringen 2020, fortsätter. Planen är utformad för att ge en nationell helhetssyn i frågan om att verksamheterna ska föras med moderna miljövillkor på ett samordnat sätt, med största möjliga nytta för vattenmiljön, och för nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel.

Miljöpartiet vill satsa 50 miljoner kronor för ändamålet inom ramen för utgiftsområde 20, anslag 1:11, som vi därmed kraftigt skalar upp för att möjliggöra en utökad åtgärdestakt. Exempelvis är det nödvändigt att medel kanaliseras till domstolarna för att bristande resurser inte ska utgöra ett hinder i prövningsprocesserna.

Inom utgiftsområde 23 finns en relaterad satsning på stärkt kompetens om miljöprövning av vattenkraften hos SLU, vilken beskrivs närmare i kommittémotionen för detta utgiftsområde.

En ren havsmiljö – sanering av fartygsvrak, insamling av fiskeredskap och strandstädning

Gamla fiskeredskap, övergivna fritidsbåtar och miljöfarliga vrak utgör ett stort hot mot havsmiljön. Det handlar exempelvis om att tömma gamla vrak på olja eller andra farliga ämnen. Havs- och vattenmyndigheten anger att man arbetar med ca 300 fartygsvrak som klassats som möjligt miljöfarliga, på grund av att de kan innehålla olja och/eller

andra miljöfarliga ämnen. Av dessa är ett 30-tal vrak klassade som akut miljöfarliga. Vrakerna finns i våra hav från Strömstad på västkusten till Gävle på ostkusten.

Eftersom kostnaderna ökat för att genomföra sanerings- och upptagningsinsatser behöver Havs- och vattenmyndigheten förstärkta medel om inte arbetet ska riskera att avstanna. Miljöpartiet vill möta upp myndighetens äskande och lägger 50 miljoner kronor per år på anslag 1:4, utgiftsområde 20, för sanering av fartygsvrak, insamling av fiskeredskap och fritidsbåtar.

Även arbetet med strandstädning behöver ökade resurser efter regeringens neddragningar. Miljöpartiet vill därför satsa 10 miljoner kronor mer än regeringen, på anslag 1:11, utgiftsområde 20, för en mer långsiktigt hållbar nivå.

Återinför förbudet mot industriellt fiske och stimulera hållbara fiskemetoder

Fisket måste bli ekosystembaserat. Trålgränsen för fisket måste omgående flyttas ut till 12 nautiska mil längs hela kusten, och ett generellt förbud mot bottentrålning bör införas. Sverige bör verka för att EU tar fram en avvecklingsplan för industriell trålning, en återhämtningsplan för Östersjön, och det småskaliga kustnära fisket ska samtidigt stöttas genom en nationell omfördelning av den tilldelade svenska kvoten. Det behövs fortsatta satsningar och skärpta krav på övergång till hållbara, skonsamma fiskemetoder.

Kunskapsuppbyggnad inom ekosystembaserad vatten-, kust- och havsförvaltning

Det behövs ett aktivt kunskapsuppbyggande arbete inom ekosystembaserad förvaltning, inte minst i arbetet med att förbereda och skifta till en ekosystembaserad fiskeförvaltning inom ramen för EU-samarbetet och en ny modell för Ices rådgivning. Det krävs även fler pilotprojekt i samverkan med lokala aktörer, som sedan kan skalas upp.

Miljöpartiet vill därför satsa 40 miljoner kronor på kunskapsuppbyggnad inom ekosystembaserad förvaltning, på anslag 1:11, för 2026. Totalt över tre år vill vi satsa 190 miljoner kronor för ändamålet.

Flytta ut trålgränsen och inför ett omställningsstöd till hållbart fiske

Miljöpartiet vill flytta ut trålgränsen maximalt, längs hela kusten, och stoppa det industriella fisket på svenska vatten och på svensk tilldelad kvot. För att möjliggöra en utflyttning av trålgränsen och ett stopp för det industriella fisket vill vi införa ett särskilt ekonomiskt stöd, riktat till de fiskare som berörs. Stödet kan ersätta förlorad inkomst och exempelvis möjliggöra redskapsutveckling eller redskapsbyten.

Vi vill satsa 60 miljoner kronor på ett sådant omställningsstöd till hållbart fiske för 2026.

Rädda ålen

Ålen är utrotningshotad. Av det ålbestånd som en gång fanns återstår bara en liten spillra. Hela 99 procent av den europeiska ålen har försvunnit sedan 1950-talet. Ålens överlevnad hänger nu på en mycket skör tråd. Det kan räcka med en ny parasit, en sjukdom eller ett varmare hav till följd av klimatförändringar för att beståndet ska försvagas under alla gränser för återhämtning. Därför behöver vi tillämpa försiktighetsprincipen fullt ut och stoppa ålfisket. Miljöpartiet anser, liksom det internationella havsforskningsrådet, Ices, att allt ålfiske, alla livsstadier, måste stoppas. I väntan på ett sådant stopp, som ännu inte har politisk majoritet i riksdagen, måste vi göra det vi kan för att minska det lagliga ålfisket.

Miljöpartiet vill därför avsätta 25 miljoner kronor inom ramen för anslag 1:11 under 2026 för att ersätta de fiskare som innehar ålfiskerätter genom ett frivilligt program för återköp av dessa fiskerätter.

Ökad fiskerikontroll

Fusket inom fisket beräknas vara mycket omfattande; detta har konstaterats i en mängd rapporter från bl.a. myndigheter och organisationer. Oriktiga uppgifter om mängd och artsammansättning av landade fångster samt olagliga utkast bidrar till att utarma fiskbestånden och undergräver både den gemensamma fiskepolitiken inom EU och det nationella handlingsutrymmet.

Miljöpartiet vill öronmärka 30 miljoner kronor inom ramen för anslag 1:11 för en ökad fiskerikontroll, för 2026.

Ett giftfritt samhälle

Spridningen av olika gifter i miljön är allt mer omfattande, vilket är ett hot mot både människors hälsa och fungerande ekosystem, djur och växter och alla de tjänster som ekosystemen producerar. Barn är särskilt utsatta för den ökande mängden gifter. De är extra känsliga och på många sätt skyddslösa. Förstärkta insatser krävs för arbetet mot en mängd gifter i miljön. Det handlar bland annat om att förstärka arbetet mot PFAS, läkemedelsrester i dricksvatten och en mängd andra farliga miljögifter. Det behövs kunskapsspridande arbete och olika informationsinsatser för hur farliga ämnen kan bytas ut mot mindre farliga, spridningsvägar i miljön behöver kartläggas och arbetet med att sanera förorenade områden behöver en kraftfull förstärkning. Sverige har en oerhört viktig roll i att driva dessa frågor internationellt och inom EU, och resurser behövs också för att skala upp detta arbete. Ett förstärkt arbete med giftfritt från början är en central del i arbetet för en cirkulär ekonomi.

Miljöpartiet anser att Kemikalieinspektionens arbete är i behov av en permanent budgethöjning, för att fortsätta det viktiga arbetet, inom bland annat EU, som myndigheten bedriver. Miljöpartiet vill därför tillföra anslag 1:6 en förstärkning om 32 miljoner kronor 2026.

Inom ramen för satsningen vill vi förstärka myndighetens arbete mot PFAS och en giftfri framtid med 15 miljoner kronor 2026.

Vi vill också satsa på utökade kontroller av e-handeln och så kallad dropshipping, med 5 miljoner kronor 2026.

Vidare vill vi återföra de medel som regeringen skar ned i förra årets budget på Internationella kemikaliesekretariatet, Chemsec liksom Substitutionscentrum vid Rise, som arbetar med att hjälpa aktörer som företag att byta ut farliga kemikalier mot mindre farliga, med 1 miljon var för 2026. Regeringens neddragning utgjorde en ansevärd del av dessa verksamheters totala budget.

Vi vill även förstärka arbetet med substitution på europeisk nivå genom en utvidgning av verksamheten vid Rise. Vi vill satsa 10 miljoner kronor per år för ändamålet.

Förstärkt arbete mot PFAS, och sanering av förorenade områden

Miljöpartiet har tidigare krävt en nationell kraftsamling i arbetet mot PFAS-föroreningar, i form av en finansierad nationell handlingsplan mot föroreningar i både mark och dricksvattentäkter. I myndigheternas utvärderingar framkommer att resursbrist är en avgörande faktor för att *både* kartläggning av PFAS-föroreningar och åtgärdsarbetet med att sanera förorenad mark som läcker ut i dricksvattentäkter inte går snabbare. Det krävs tydliga signaler om en långsiktig, stabil finansiering, med generösa bemyndiganderamar så att myndigheterna kan planera åtgärdsarbetet långsiktigt.

Det är helt centralt att finansieringen också matchar behoven, och är långsiktig. Inom ramen för vår satsning på sanering och återställning av förorenade områden, på anslag 1:4, utgiftsområde 20, vill vi även finansiera arbete med en sådan handlingsplan.

Förorenade områden utgör en mycket allvarlig risk för både människor och ekosystem. Farliga miljögifter som PFAS läcker ut i dricksvattentäkter och förorenar grundvatten och jordbruksmark. Det handlar bland annat om Försvarsmaktens förorenade områden och områden runt Sveriges flygplatser som är förorenade med PFAS, och ett mycket stort antal andra områden där mycket farliga miljögifter finns i marken.

Miljöpartiet vill se en kraftfull förstärkning av arbetet inom anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden. Vi vill satsa 390 miljoner kronor mer än regeringen 2026 på stora åtgärdsprojekt – där vi nu ser en tydlig uppgång och att mer budgetmedel behövs – men även för inventering av förorenade områden, ansvarsutredningar och utveckling av åtgärdsmetoder. Totalt över tre år vill vi satsa 1,1 miljard kronor på detta arbete.

Vi vill även se en satsning på efterbehandling av förorenade områden, på 221 miljoner kronor per år, på anslag 1:4.

Nivåhöjningen av anslag 1:4 möjliggör även en ökning av forskningsmedel till SGI för forskning och utveckling av reningstekniker för PFAS och andra miljögifter, på 30 miljoner kronor 2026, och stärkt samordning under Naturvårdsverket.

Fortlöpande behöver forskning och miljöanalys om PFAS och dricksvatten stärkas, varför vi även vill satsa på SLU:s arbete med detta, denna satsning beskrivs i kommittémotionen för utgiftsområde 23.

Även länsstyrelserna behöver förstärkning i arbetet med PFAS, då många föroreningskällor och förorenade områden upptäcks just tack vare länsstyrelsernas tillsyn. Miljöpartiet vill satsa 60 miljoner 2026 på anslag 1:4, för stärkt tillsyn för detta ändamål.

Låt fossilbolagen betala för omställningen

År 2027 ska Sverige implementera EU:s nya utsläppshandelssystem ETS2 för framförallt transportsektorn. Handelssystemet omfattar i huvudsak fossila drivmedel men även uppvärmning av fastigheter och mindre industrier. Enbart styrningen från ETS2 kommer inte att räcka för att Sverige ska klara varken nationella klimatmål eller klimatåtaganden gentemot EU, därför krävs även nationella styrmedel. Miljöpartiet föreslår att det ska införas ett svenskt handelssystem som kopierar utformningen av EU ETS2 men styr mot snabbare utsläppsminskningar i linje med Sveriges klimatmål. Intäkterna från det svenska handelssystemet ska gå tillbaka till hushållen i form av ett transportstöd och omfattande elbilsstöd.

Fördelarna med ett handelssystem är många. Det är ett teknikneutralt och kostnads-effektivt styrmedel som bygger på principen att utsläpparen betalar. Till skillnad från reduktionsplikten men i likhet med koldioxidskatter genererar handelssystemet intäkter som kan delas ut för att hjälpa hushållen hantera högre drivmedelspriser. Intäkterna i systemet beror på priset på att släppa ut – blir priset högre finns också mer intäkter att dela ut.

För att det ska vara möjligt att klara Sveriges klimatmål krävs nya åtgärder under 2026. Ett svenskt handelssystem kan införas fullt ut först år 2027, samtidigt som EU-systemet införs. Därför föreslår Miljöpartiet att under 2026 fasa in det svenska handelssystemet genom att i ett första steg höja klimatkraven på drivmedel och höja priset på koldioxid för att sedan övergå till marknadsfasen. Genom att påbörja infasningen av ett handelssystem som sänker utsläppen redan 2026 minskar risken för stora prispåslag när EU:s handelssystem träder i kraft 2027. Omställningen av transportsektorn blir därmed mer förutsägbar och kontrollerad.

Under infasningen av systemet höjs reduktionsplikten för diesel till 25 procent och för bensin till 12 procent, samtidigt som koldioxidskatten på bensin höjs för att motsvara prispåslaget på dieseln. Prispåslaget vid pump beräknas till runt 2,2 kronor per liter och intäkterna under den preliminära fasen uppgår till 4,05 miljarder kronor. Intäkterna från den höjda koldioxidskatten ska gå tillbaka till hushåll i lands- och glesbygd med lägre inkomster genom en grön utdelning som finansieras via anslag 99:4. Den gröna utdelningen uppgår till 2 900 kronor per vuxen för år 2026. Barn är berättigade till halva beloppet. Utdelningen mer än täcker kostnadsökningen för ett ensamhushåll som kör 1 800 mil om året.

En nationell elbilsoffensiv rullas ut

I stora delar av landet är bilen helt nödvändig för att vardagen ska gå ihop, men för att klara klimatmålen behöver användningen av fossila drivmedel snabbt fasas ut. Därför måste alternativen till fossilbilen bli billigare och tillgängliga för fler. Regeringen har arbetat för det motsatta genom att slopa stöd till elektrifiering och sänka priset på fossila drivmedel. Det har låst fast svenska hushåll i fossilberoendet och riskerar att slå hårt mot hushållens ekonomi när priset på fossila drivmedel går upp i samband med att EU:s nya utsläppshandelssystem träder i kraft 2027.

Miljöpartiet vill att staten rullar ut en nationell elbilsoffensiv bestående av olika stöd. Sedan flera år tillbaka föreslår Miljöpartiet att det införs ett inkomstprövat stöd för leasing av elbil riktat till boende i lands- och glesbygd, inspirerat av den franska leasingchecken som riktar sig till personer med lägre inkomster och långa pendlings-

avstånd. Intresset för det franska stödet har varit stort. Genom EU:s sociala klimatfond finns från och med år 2026 EU-medel tillgängliga för åtgärder som bidrar till en rättvis klimatomställning.

Vi föreslår ett stöd på 70 000 kronor motsvarande över 1 900 kronor i månaden i 36 månader som riktas till hushåll med lägre inkomster som bor på landsbygden eller i områden med sämre tillgång till kollektivtrafik. Med hjälp av stödet är det möjligt att leasa en elbil för 1 500 kronor i månaden. Både begagnade och nya elbilar som kostar under 500 000 kronor ska vara berättigade till stöd. Vi avsätter en miljard kronor mer än regeringen under 2026 i anslag 1:21 och skalar upp satsningen över tid för att fler ska få möjlighet att minska sina körkostnader.

Vad gäller den differentierade ebilsbonusen föreslår vi ett pristak på 550 000 kronor samt olika bonusnivå beroende på bilens pris. En klimatbonusbil med inköpskostnad upp till 399 999 kronor ska ge en bonus på 50 000 kronor och en klimatbonusbil med inköpskostnad om 400 000 upp till 550 000 kronor ska ge 30 000 kronor i bonus. Det innebär att stödet mer träffsäkert når inkomstgrupper med större behov av bonus och inte går till dyra lyxbilar. För de 1,7 miljoner vuxna individer som bor i tätortsnära landsbygdskommuner, glesa landsbygdskommuner samt mycket glesa landsbygdskommuner föreslår vi en extra bonus på 10 000 kronor utöver de generella bonusnivåerna beskrivna ovan. För den som bor i någon av dessa kommuntyper och köper en elbil till ett pris under 400 000 ges en bonus på 60 000 kronor. Bonusen gäller enbart för rena elbilar.

Vi avsätter 1,2 miljarder kronor i anslag 99:1 för år 2026 och skalar upp det över tid fram till 2030.

Bonus för att konvertera en fossilbil till eldrift eller biogasdrift

För att minska utsläppen från den befintliga fordonsflottan och samtidigt minska behovet av inblandning av biodrivmedel i bensen och diesel vill Miljöpartiet införa ett marknadsintroduktionsstöd för konvertering av fossilbilar till eldrift. Ett sådant stöd finns i Frankrike och uppgår till 6 000 euro. Vårt förslag är ett stöd som uppgår till 60 000 kronor för konvertering av fossilbil till eldrift. Stödet för elkonvertering får maximalt uppgå till 80 procent av konverteringskostnaden. Vi föreslår även ett stöd för konvertering av fossilbilar till biodrivmedel och biogasdrift, där stödet maximalt får uppgå till halva konverteringskostnaden. Förslaget beräknas kosta 200 miljoner kronor under 2026 och finansieras via anslag 99:3.

Ett reformerat och rättvist reseavdrag

Det reseavdrag som regeringen valt att behålla dras med omfattande fusk på flera miljarder kronor, gynnar främst höginkomsttagare i storstadsområden, ökar utsläppen från vägtrafiken och cementerar orättvisorna mellan trafikslagen. Miljöpartiet vill införa den skattereduktion för arbetsresor som riksdagen beslutat om och som regeringen valt att inte införa. Detta skulle innebära ett färdmedelsneutralt och mer rättvist system, där också de som pendlar på annat sätt såsom med kollektivtrafik omfattas. Vi anser att det krävs en kostnadsneutral reform av reseavdraget.

Miljöpartiets satsningar Klimatklivet och Industriklivet utökas

Industrin står för en tredjedel av Sveriges utsläpp och näringslivet spelar en avgörande roll i klimatomställningen och för möjligheterna att bygga ett samhälle inom planetens gränser. Klimatklivet och Industriklivet är två av de viktigaste gröna framstegen för Miljöpartiet i regeringsställning. Satsningarna leder till industriomställning, näringslivsutveckling och en hållbar samhällsutveckling som kommer hela landet till del. Industriklivet används för att finansiera forskning, förstudier och investeringar som minskar industrins utsläpp och bidrar till negativa utsläpp eller insatser som är strategiskt viktiga för industrins klimatomställning. Klimatklivet används bland annat för att finansiera utbyggnad av laddinfrastruktur samt produktion av biogas och olika typer av energikonverteringar. För att möjliggöra en ökad takt och omfattning av utsläppsminskningar som genereras av båda initiativen krävs budgetförstärkningar.

Miljöpartiet föreslår att i anslag 1:16 lägga 2,5 miljarder mer än regeringen per år på Klimatklivet, samt att förstärka Industriklivet i anslag 1:18 med tre miljarder mer än regeringen år 2026. Över tre år satsar Miljöpartiet 9,5 miljarder kronor på Klimatklivet, utöver regeringens anslag, och satsningen permanentas till 2030.

För att klara kompetensförsörjningen till Sveriges omställningsindustrier krävs även åtgärder för att främja bostadsbyggande, hållbar samhällsutveckling samt kompetensförsörjning inom välfärdsyrken på de aktuella platserna. Flera av våra budgetsatsningar i utgiftsområde 18 har även bäring på att möjliggöra industrin och företagens omställning.

Inför ett återvinningskliv

Centralt för en hållbar omställning är att ställa om från en linjär till en cirkulär ekonomi. Även med stort fokus på ökad resurseffektivitet i våra transport- och energisystem kräver klimatomställningen kraftigt ökad tillgång på kritiska metaller och mineral. Det är varken tillräckligt eller hållbart att enbart förlita sig på traditionell gruvbrytning för att möta de ökade behoven. För att klara klimatomställningen är det helt centralt att skapa cirkulära flöden av kritiska metaller och mineral. Det finns även stora problem med resursslöseri kopplat till material som plast, textil, papper och kartong. Idag saknas till stor del anläggningar för sortering och återvinning i industriell skala. I flera rapporter pekar Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien på behov av investeringar i anläggningar för återvinning. Det handlar om returraffinaderi för plast, andra kolbaserade ämnen samt cellulosabaserade ämnen, sorteringsanläggningar för textil och spinning av textiltrådar samt anläggningar för återvinning av kritiska metaller och mineral.

I syfte att accelerera arbetet med att skapa cirkulära flöden av resurser föreslår Miljöpartiet ett nytt investeringsstöd – Återvinningsklivet. Stödet ska kunna användas för utgifter kopplade till forskning, förstudier och investeringar som bidrar till att öka industrins kapacitet att skapa cirkulära flöden av kritiska metaller och mineral, plast och andra kolbaserade ämnen, cellulosabaserade ämnen samt textil. Miljöpartiet satsar en miljard på Återvinningsklivet 2026 i anslag 99:6.

Förstärkt klimatpremie för miljöarbetsmaskiner, elbussar, tunga miljölastbilar samt lätta ellastbilar

Syftet med klimatpremien är att främja introduktionen av vissa miljöfordon på marknaden i syfte att bryta fossilberoendet och minska utsläppen av växthusgaser. Klimatpremien kan sökas av företag, kommuner och regioner och användas för medfinansiering vid inköp av elbussar, miljöarbetsmaskiner, tunga miljölastbilar och lätta ellastbilar. Stödet har varit populärt och bidrar till Sveriges klimatmål. Regeringen har tagit beslut om att utesluta stadselbussar från stödet vilket fått stark kritik från både regioner och kollektivtrafikens branschorganisation.

Miljöpartiet motsätter sig fortsatt denna omriktning och förstärker premien med 300 miljoner årligen för att åter inkludera stöd till stadselbussar.

Vidare föreslår vi att förstärka premien med ytterligare 200 miljoner kronor med fokus på lätta ellastbilar.

Sammanlagt förstärker vi anslag 1:17 med 500 miljoner kronor år 2026 och med totalt 1,6 miljarder över tre år och satsningen permanentas till 2030.

Moderna och effektiva tillståndprocesser och bättre samordning

För moderna och effektiva tillståndprocesser som stödjer en grön samhällsomställning krävs satsningar på myndigheter och domstolar som arbetar med miljöprövning, tillståndprocesser och tillsyn. Regeringen har i tidigare budgetar aviserat kraftiga neddragningar på Naturvårdsverket och 2024 varslade myndigheten 65 anställda. Med färre anställda riskerar myndighetens kritiska arbete med miljöprövning och tillståndprocesser att bromsa in. Inte heller i budgeten för 2026 möter regeringen Naturvårdsverkets äskande för arbetet med tillstånd och tillsyn.

Miljöpartiet satsar totalt 33 miljoner mer än regeringen på Naturvårdsverkets arbete med tillsyn och tillståndprocesser kopplat till den gröna omställningen.

Vidare satsar Miljöpartiet 20 miljoner på länsstyrelsernas regionala arbete med energiplanering och klimatomställning i utgiftsområde 1 anslag 5:1, som bland annat samordnar och ger stöd till näringslivet.

Storskaliga klimatanpassningsåtgärder

I takt med att klimatet blir varmare blir också extrema väderhändelser allt mer frekventa och extrema. Torka, översvämningar och skogsbränder hotar människors liv, hälsa och egendom. Havsnivåhöjningen hotar kustsamhällen runt om i landet. Det är akut att parallellt med arbetet för att minska utsläppen accelerera arbetet med att anpassa samhället till klimatförändringarnas konsekvenser. Studier visar att det blir flera gånger dyrare att betala kostnaderna för klimatförändringarnas konsekvenser och utebliven anpassning än att investera i att förebygga klimatrelaterade skador.

Miljöpartiet anser att det behöver tas fram en nationell plan för riktad statlig finansiering till ett antal storskaliga projekt på lokal och regional nivå, där statligt finansieringsstöd är särskilt motiverat. Vi avsätter tre miljarder om året för storskaliga klimatanpassningsåtgärder i anslag 99:5.

Ras- och skredsäkring längs med Göta älv

Sedan 2018 har Statens geotekniska institut (SGI) i uppdrag att samordna arbetet med ras- och skredsäkring längs med Göta älv. Miljöpartiet avsätter 70 miljoner mer per år i anslag 1:19 år 2026 till 2028 för arbetet med ras- och skredsäkring längs Göta älv. Vår satsning är i nivå med vad ansvarig myndighet SGI äskat. Det är mycket viktigt att myndigheten får de resurser som äskas eftersom situationen runt Göta älv är allvarlig, vilket inte minst skredet på E6 visade.

Stärk arbetet med att säkra nationella klimatriskområden genom ökad statlig styrning

MSB och SGI har identifierat tio nationella riskområden med avseende på ras, skred, erosion och översvämning. För enbart ett av dessa områden – Göta älv – finns ett tydligt utpekat statligt ansvar att utreda, initiera och genomföra förebyggande åtgärder. För övriga riskområden gäller att kommuner som vill vidta åtgärder kan söka medel från MSB, men det innebär inte sällan en stor utmaning för kommunerna att själva utreda, kartlägga och initiera sådana åtgärder. Vi föreslår att upprätta ett arbetssätt liknande det som sedan 2018 finns på plats för ras- och skredsäkring längs med Göta älv, för ytterligare riskområden. De tio områdena är indelade i fyra riskkategorier. Miljöpartiet föreslår att ge SGI eller annan lämplig myndighet i uppdrag att upprätta motsvarande arbetssätt kring de riskområden som ingår i någon av de tre högsta riskkategorierna. Det handlar om Mälardalen-Stockholm, Skåne-Hallandskusten, Norra Vänerområdet, Mellersta Norrlandskusten och Blekinge-Kalmarkusten.

För att starta upp arbetet med den nya organiseringen avsätter vi totalt 50 miljoner kronor år 2026 i det nya anslaget 99:2.

Emma Nohrén (MP)

Linus Lakso (MP)

Katarina Luhr (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Amanda Palmstierna (MP)